

[Margrete Auken]

kommissioner, og når så disse komiteer efter groteske forsinkelser omsider fremlagde deres resultater, var det noget ynkeligt stads, som man tit undrede sig over at miljøstyrelsen ville være bekendt at lægge navn til. Her var virkelig det store beroligelsesapparat sat i sving, alt var idyl, ingen problemer med kernekraft og slet ikke med Barsebäck. Man skulle næsten tro, at disse rapporter var lavet på Risø.

Efter så klare atomkraftpolitiske signaler gennem hele kommissionsperioden havde vi frygtet en konklusion af samme art; derfor overraskelsen over, at regeringens konklusion er udtryk for en langt mere afbalanceret holdning end rapporternes.

Jeg skal så ikke lægge skjul på, at selve redegørelsen, som vi har fået nu, har været lidt forbløffende læsning. Her er der tale om en følgagtighed over for konklusionerne i de fremlagte rapporter og niks mere – indtil altså den overraskende sammenfatning, der lægger op til brevet til den svenske arbejdsminister.

Hvis denne redegørelse var det eneste signal, der var gået af sted til svenskerne, altså foruden brevet, måtte de da tro, at den danske miljøminister og dermed regeringen enten havde fået en skrue løs eller var blevet komplet hysterisk. Vi ved naturligvis godt, at regeringens medlemmer hverken er dumme eller hysteriske. Vi ved, at de har lagt øre til den folkelige protest og oven i købet tilladt sig at skæve lidt til den modekspertise, der er blevet stablet på benene gennem årene, og hvis troværdighed for almindelige mennesker har været stor, fordi integriteten og åbenheden hos disse eksperter var indiskutabel. Uden denne kolossale indsats fra disse frivillige havde regeringens holdning i dag nok set anderledes ud.

Desværre nævner regeringen ikke udtrykkeligt denne kritik, bortset fra professor Ove Nathans afstandtagen fra landforureningsgruppens rapport, men her fejles kritikken blot til side med et arrogant miljøstyrelses-svar med det sædvanlige demagogiske om den ringe sandsynlighed. Jeg vil derfor her trække et par for mig afgørende punkter frem, blot fordi de skal være nævnt, og så må vi gå ud fra, at svenskerne og den kommission, der nu vil blive nedsat, inddrager ikke blot disse punkter, men hele kritikken i deres vurdering af det fremsendte materiale.

Rapporten fra den svensk-danske komité er der ikke megen grund til at beskæftige sig med. Dens påstand om, at en ulykke som den, der skete på Tremileøen, ikke kan ske på Barsebäck, er simpelt hen sær. Nej, naturligvis sker den ikke på nøjagtig samme måde, f.eks. installationerne er forskellige. Men ulykken på Tremileøen kunne heller ikke ske. Der skete nemlig så meget dér, som man slet ikke havde forudset ville ske; det skyldtes bl.a., at mennesker opførte sig aldeles uplanlagt; jeg kunne godt tænke mig at vide, hvordan man vil forhindre, at de gør det fremover. De forbedringer, den svensk-danske komité henviser til, er det svært at se den store betydning af. Vi ved endnu meget lidt om dem, og beroliget er man ikke, når man bemærker, hvordan f.eks. den langvarige og veldokumenterede kritik af Barsebäcks nødkølesystem slet ikke nævnes. I den rapport er alt idyl.

Beredskabsplanen er selvfølgelig mere interessant, fordi den knap så meget bærer præg af decideret beroligelsesarbejde, men grotesk er den alligevel, fordi vi alle godt ved, at dette her ikke kan lade sig gøre. Det bedste, man har at sige, nemlig: gå inden døre, er der endda stor usikkerhed om virkningen af. Hvordan sikre, at folk hører og forstår, for slet ikke at tale om retter sig efter, hvad de rådes til? Men man har vel gjort, hvad man kunne for at løse en opgave, der ikke kan løses. Der er dog alvorlig grund til at kritisere, at man ikke har udarbejdet planer for et eventuelt forebyggende beredskab.

Det eneste, der batter noget, hvis det går galt på Barsebäck, er at komme væk, før skyen passerer. Alt, hvad der gøres bagefter, har marginal betydning i sammenligning hermed. Og samtidig er sandsynligheden for, at en truende situation opstår, langt større end det dokumenterede store uheld, altså at det går galt, uden at man helt kan sige, om det vil gå rigtig galt. Jeg vil godt sige, at med mit kendskab til Barsebäcks nødkølesystem ved jeg godt, hvad jeg vil gøre, hvis truslen er der: jeg vil få fat i mand og børn og styrte af sted. Husk for resten, hvordan det gik med den forebyggende evakuering ved Tremileøen. Den blev pludselig en realitet, der gik langt ud over, hvad man havde planlagt.

Hvad vil der ske, hvis hele Københavns befolkning bærer sig lige så klogt ad som